

שאלמלא רשעים אין הצדיקים נכרים. דבר אחר הרעה בשושנים - המנהיג עולמו בשש שנים, והשביעית שבת לה'. דבר אחר בשושנים - באותם ששונים בתורה.

ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדין. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים כו) מזמור לדוד ה' רעי לא אחסר. כלומר, ה' רעי - ה' הרועה שלי. מה הרועה מנהיג את הצאן ומוליכם למרעה טוב, למרעה שמן, במקום נחלי מים, מלישר הליכתן בצדק ובמשפט - אף הקדוש ברוך הוא, כתיב בנאות דשא ירביצני על מי מנחות ינהלני נפשי ישובב.

אמר רבי יוסי, דרך הרועה לנהג בצדק את צאנו, להרחיקם מן הגזל, להנהיגם במישור, והשכט בידו שלא יטו ימין ושמאל. כף הקדוש ברוך הוא הוא רועה את ישראל להנהיגם במישור, ובכל עת השכט בידו שלא יטו ימין ושמאל.

דבר אחר ומשה היה רעה - אמר רבי יוסי, תדע לך, שכל זמן שהרועה חכם לנהל את צאנו, הוא מוכן לקבל על מלכות שמים. אם הרועה שוטה, עליו נקרא (משלי כו) תקנה לכסיל ממנו.

אמר רבי יהודה, משה חכם היה, ובקי לנהג את צאנו. בא וראה מדוד, שנאמר (שמואל א' טו) והנה רעה בצאן. ללמדך שדוד חכם גדול היה, והנה רועה צאנו בדין וכשורה, לפיכך עשהו הקדוש ברוך הוא מלך על כל ישראל. ולמה צאן ולא בקר? אמר רבי יהודה, ישראל נקראים צאן, שנאמר (יחזקאל ל"ד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם ואתן צאני צאן מרעיתי אדם.

הצדיקים ניפרים, מתוך שיש רשעים, דאלמלא רשעים אין הצדיקים ניפרים. דבר אחר הרועה בשושנים, המנהיג עולמו בשש שנים, והשביעית שבת לה'. דבר אחר בשושנים, באותם ששונים בתורה.

ומשה היה רועה את צאן יתרו חותנו כהן מדין. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים כ"ג)

מזמור לדוד יי' רועי לא אחסר. כלומר, יי' רועי: יי' הרועה שלי. מה הרועה מנהיג את הצאן, ומוליכם למרעה טוב, למרעה שמן, במקום נחלי מים, מלישר הליכתן בצדק ובמשפט. אף הקדוש ברוך הוא, כתיב בנאות דשא ירביצני על מי מנחות ינהלני נפשי ישובב.

אמר רבי יוסי, דרך הרועה, לנהוג בצדק את צאנו, להרחיקם מן הגזל, להנהיגם במישור, והשכט בידו שלא יטו ימין ושמאל. כף הקדוש ברוך הוא, הוא רועה את ישראל להנהיגם במישור, ובכל עת השכט בידו שלא יטו ימין ושמאל.

דבר אחר ומשה היה רועה, אמר רבי יוסי, תדע לך, שכל זמן שהרועה חכם לנהל את צאנו, הוא מוכן לקבל עול מלכות שמים. ואם הרועה שוטה, עליו נקרא (משלי כ"ו) תקנה לכסיל ממנו.

אמר רבי יהודה, משה חכם היה, ובקי לנהוג את צאנו. בא וראה, מדוד, שנאמר (שמואל

א', ט"ז) והנה רועה בצאן. ללמדך שדוד (ד"א כ"א

ע"ב) חכם גדול היה, והנה רועה צאנו בדין וכשורה. לפיכך, עשהו הקדוש ברוך הוא מלך על כל ישראל. ולמה צאן ולא בקר. אמר רבי יהודה, ישראל נקראים צאן. שנאמר, (יחזקאל ל"ד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם ואתן צאני צאן מרעיתי אדם.

(יחזקאל ל"ו) פֶּצֵאן קְדָשִׁים פֶּצֵאן יְרוּשָׁלַיִם. אַתֶּם. וְכַתוּב פֶּצֵאן קְדָשִׁים פֶּצֵאן יְרוּשָׁלַם.

מָה הַצֵּאן, פִּשְׁיִקְרְבוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ, בִּשְׂבִילֵם זוֹכָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא - כִּף הַמִּנְהִיג לְיִשְׂרָאֵל פְּדִין וְכַשׁוּרָה, בִּשְׂבִילֵם זוֹכָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד, הַרְוֵעָה אֶת הַצֵּאן, פִּשְׁה־הַצֵּאן יוֹלְדוֹת, הַרְוֵעָה נוֹטֵל אוֹתָם טְלָאִים בְּחִיקוֹ, כְּדִי שְׂלֹא יֵלְאוּ וַיִּגְעוּ, וּמוֹלִיכֶם אַחֲרֵי אִמּוֹתֶם, וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם. כִּף הַמִּנְהִיג לְיִשְׂרָאֵל, צְרִיף לְהַנְהִילֵם בְּרַחֲמִים, וְלֹא בְּאֲכֻזְרִיּוֹת. וְכֵן אָמַר מֹשֶׁה, (במדבר י"א) כִּי תֹאמַר אֲלֵי, שְׂאֵהוּ בְּחִיקֶיךָ וְגו'.

מָה הַרְוֵעָה אֶת הַצֵּאן, כִּשְׂהוּא רוֹעֵה טוֹב, מְצִיל אֶת הַצֵּאן מִן הַזְּאֲבִים, וּמִן הָאֲרִיּוֹת. כִּף הַמִּנְהִיג לְיִשְׂרָאֵל, אִם הוּא טוֹב, מְצִילֵן מִן הַעֲבוּדוֹת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וּמְדִין שֶׁל מִטָּה, וּמְדִין שֶׁל מַעְלָה, וּמְדַרְיֵן לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא. כִּף מֹשֶׁה, רוֹעֵה נְאֻמָּן הֵיחָד, וְרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂפָדָאֵי הוּא לְרַעוּת אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּאוֹתוֹ הַדִּין מִמֶּשׁ, שְׁהֵיחָ רוֹעֵה אֶת הַצֵּאן, לְכִשְׂבִים, כְּפִי הָרְאוּי לָהֶן, וְהַנְּקוּבוֹת כְּפִי הָרְאוּי לָהֶן.

וְלִפְיֶיךָ פְּתִיב, וּמִשָּׁה הֵיחָ רוֹעֵה אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתְנוֹ, וְלֹא שְׁלוֹ, דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ מִי שֶׁנָּתַן אֶת צִפּוּרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה, לֹא נָתַן לוֹ צֵאן וּבִקְרָה? וְהִלֵּא יִתְרוֹ עֲשִׂיר הֵיחָ? אֶלֶּא מֹשֶׁה לֹא הֵיחָ רוֹעֵה אֶת צֵאנוֹ, כְּדִי שְׂלֹא יֵאמְרוּ בְּשִׁבִיל שְׁהֵיחָ צֵאנוֹ עִמּוֹ, הֵיחָ רוֹעֵה אוֹתָם בְּטוֹב. וְלָכֵן כְּתוּב אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתְנוֹ, וְלֹא אֶת שְׁלוֹ. כִּהֵן מְדִין - רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, אֵף עַל גַּב שְׁהֵיחָ עוֹבֵד פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, שְׁעֲשֵׂה עִמּוֹ חֶסֶד, הֵיחָ רוֹעֵה צֵאנוֹ כְּדִין וְכַשׁוּרָה, בְּמַרְעָה טוֹב שְׁמֵן וְדָשָׁן.

בְּשִׁבִיל שְׁעֲשֵׂה עִמּוֹ חֶסֶד הֵיחָ רוֹעֵה צֵאנוֹ כְּדִין וְכַשׁוּרָה, בְּמַרְעָה טוֹב שְׁמֵן וְדָשָׁן.